

Synliggjøringstillegg til læreplaner for fag i Fagfornyelsen Tillegg til "Fagets relevans og sentrale verdier", 2020 - seks fag

Til bruk i de katolske skolene, bør gjenspeiles i planverk (tegn på måloppnåelse og læringsmål i fagene) og pensum.

Naturfag

Gud har skapt verden og holder den oppe. At han har gitt mennesket ansvar for å forvalte den, gir et viktig perspektiv på natur- og miljøvern. Virkelighetsoppfatning og kunnskapssyn kan ha betydning for hvordan naturvitenskapelige resultater presenteres og tolkes. Vitenskapelige sannheter forandres og utvikles. Faget skal generelt styrke elevenes evne til å vurdere kunnskap i lys av disse momentene, inkludert å se hvordan teorier og modeller om verdens tilblivelse bygger på forskjellige forutsetninger.

Faget skal formidle at mennesket står i en særstilling i skaperverket, med en naturside og en åndsside. **Menneskets verdi er forankret i skapelsen, livet er hellig og ukrenkelig fra unnfangelse til naturlig død.** Faget skal ruste elevene til å vurdere hvilke konsekvenser dette bør få for naturvitenskapelig forskning på mennesket. I etiske vurderinger av forskning og bruk av forskningsresultater er **kristen etikk/katolsk etikk og sosiallære** et godt grunnlag for å vurdere hva som er godt for enkeltmennesker og samfunn. Elevene skal motiveres til å bruke sine evner og sin naturfaglige kompetanse til det beste for sine medmennesker, både lokalt og globalt (**Laudato Si'**).

Norsk

Tekstene som elevene møter i faget vil påvirke deres dannelse og identitetsutvikling, også på det livssynsmessige området. Mer eller mindre tydelig bærer tekstene med seg et grunnleggende syn på mennesket, samfunnet og meningen med livet. Utvikling av evne til kritisk tenkning vil innebære at elevene lærer å analysere hvilke normer og verdier som formidles og å vurdere disse. Faget skal gi tilgang til tekster som gir dem positive forbilder, utvider deres horisont og skaper empati.

Bibelen og kristendommen generelt er grunnleggende i vår kultur. **Bruk av tekster som gir innsikt i kristen/katolsk tro og etikk vil derfor være viktig for kulturforståelsen.** Slike tekster vil også kunne være et kritisk korrektiv til dagens majoritetskultur og bidra til at elevene blir reflekterte samfunnsborgere, med respekt for mennesker med forskjellig ståsted. **Pensum bør reflektere katolsk tro og lære.**

Gud har gitt mennesket evner til kommunikasjon og kreativitet. Faget skal ruste elevene til å bruke språket ansvarlig, til Guds ære og til tjeneste og glede for sine medmennesker, både individuelt og på samfunnsnivå.

Matematikk

Matematikken bygger på at verden er skapt med struktur og orden, der grunnsteinene er forutsetninger, aksiom, som ikke kan bevises. Faget kan derfor bidra til å gi elevene en forståelse av at ikke all kunnskap bygger på naturvitenskapelige bevis. Matematikken har også noen estetiske verdier – han har mønstre, regler og former som kan vekke undring og glede. Gjennom å arbeide med matematikken kan elevene få større undring og respekt for skaperverket og Gud som skaper.

Matematikken er et språk Gud har gitt menneskene for å kunne forstå og forvalte skaperverket. Faget skal gi elevene kunnskap som kan benyttes i tjeneste for Gud, medmennesker og skaperverket. Utvikling av evne til kritisk tenkning vil innebære at elevene lærer å analysere og vurdere hvilke normer og verdier som blir formidlet der matematikken blir brukt, for eksempel i politisk og ideologisk argumentasjon. Elevene skal bli rustet til å se etter implisitte holdninger og

verdier i praktiske eksempler i undervisningen. De skal og utforske bruk av matematikken i eksempler som fremmer nestekjærlighet, forvalteransvar og gleden ved å gi og som motvirker materialisme og konsumenthaldning.

Samfunnsfag

Hva det gode liv og det gode samfunn er, er ikke spørsmål med verdinøytrale svar. Faget må derfor gi stort rom for refleksjon rundt hva som er godt og rett i samfunnet, og må klargjøre hvordan ulike livssyn og tanke-system fører til ulike verdi- og samfunnssyn. **Faget bygger på en kristen/katolsk forståelse av samfunnet, med en virkelighetsoppfatning og et menneskesyn som sier at Gud har skapt verden, holder den oppe og er aktiv i menneskers liv.** I faget skal elevene utforske hvordan menneskene gjennom sine handlinger kan være aktive, ansvarlige medarbeidere i Guds skaperverk, j m f **Den katolske kirkes sosiallære.** Elevene skal bli bevisste på religionen sin påvirkning på etiske holdninger, sosiale strukturer og lover, og spesielt hvordan kristen tro, tanke og tradisjon har preget utviklingen i Noreg.

Fordi mennesket er skapt i Guds bilde, har det potensiale til å gjøre godt, men på grunn av syndefallet har det og potensiale til å gjøre vondt. Elevene skal bli bevisste på hvordan mennesket kan bli fristet til å misbruke makt, og de skal bli rustet til å ta ansvar for egne og medansvar for andre sitt liv.

Kroppsøving

Mennesket er skapt av Gud som integrert helhet av ånd, sjel og kropp. Menneskene er ulike, men alle har same verdi. I kroppsøvingfaget blir likeverdet utfordret på en spesiell måte, faget skal motivere elevene til å se at verdien deres er uavhengig av prestasjoner og funksjonsevne. Elevene skal lære å sette pris på seg selv, med den kroppen de har, og å ta vare på kroppen som en del av skaperverket. **Faget skal fremme positiv livsutfoldelse og innsats ut fra egne forutsetninger, og motvirke det seksualfikserte og markedsstyrte fokuset på kroppen som er utbredt i samfunnet, i tråd med katolsk etikk og sosiallære.**

Samspill i lek og idrett igger til rette for gode fellesopplevelser. Faget skal gi elevene mulighet til å vise omsorg for hverandre og oppmuntre hverandre slik at gleden ved bevegelse og selvtillit styrkes. Friluftsliv skal gi elevene glede gjennom naturopplevelser og aktivt motivere til forvalteransvar for hele Guds skaperverk.

Engelsk

Evnen til kommunikasjon skaper identitet og er en gave som skal brukes til Guds ære og til tjeneste og glede for medmennesker, både individuelt og på samfunnsnivå. Faget skal utruste elevene til å vise gjestfrihet og nestekjærlighet og oppmuntre dem til å gjøre det. Faget skal motivere elevene til å lære fremmedspråk som et uttrykk for respekt for mennesker som ikke forstår norsk. Elevene skal få erfare gleden ved å mestre et språk for sin egen del og de muligheter det gir for opplevelser og fellesskap.

Tekstene og språkøvelsene som elevene møter i faget vil, i større eller mindre grad, bære med seg et grunnleggende syn på mennesket, samfunnet og meningen med livet. Utvikling av evne til kritisk tenkning vil innebære at elevene lærer å analysere hvilke normer og verdier som formidles og å vurdere disse. I denne prosessen vil de også bevisstgjøres i forhold til egen kultur og eget livssyn. **Elevene skal møte tekster som gir positive forbilder, utvider deres horisont og skaper empati. Tekster og språkøvelser som reflekterer kristen/katolsk tro og liv med en gudsdimensjon, bidrar til kulturforståelse og identitetsutvikling.** Slike tekster vil også kunne være et kritisk korrektiv til dagens majoritetskultur og bidra til at elevene blir reflekterte samfunnsborgere, med respekt for mennesker med forskjellig ståsted. **Pensum bør reflektere katolsk tro og lære.**